

An aerial photograph of a rural landscape. In the foreground, there is a grassy hillside with some fallen branches. The middle ground features a winding river, green fields, and a dense forest. In the background, there are rolling hills covered in trees under a clear sky.

Naturen i det agrare Landskab - et historisk bidrag til landskabsanalyse og -vurdering

Bernd Münier & Pia Frederiksen (DMU)

Bent Odgaard (AAU)

Jørgen R. Rømer (Hasseris Gymnasium, Aalborg)

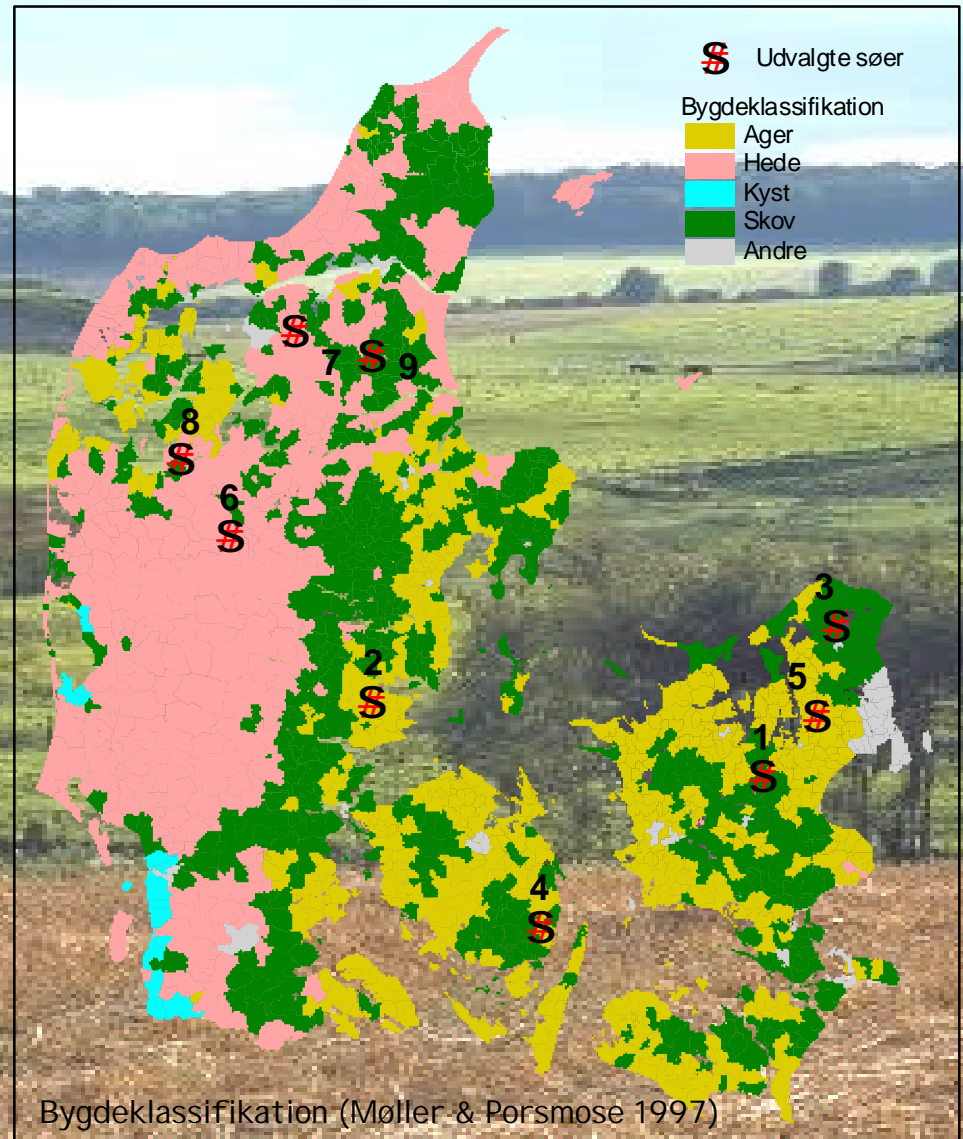

Agrar 2000 projekt

Det agrare landskab fra Kristi fødsel til det 21. Århundrede:

- det lange tidsperspektiv
  - regionalitet
  - årsager til forandringer
- ⇒ udvælgelse af undersøgelseslokaliteter:

- 1 Avn Sø
- 2 Dallerup Sø
- 3 Grib Sø
- 4 Gudme Sø
- 5 Gundsømagle Sø
- 6 Krag Sø
- 7 Navn Sø
- 8 Skån Sø
- 9 St. Øks Sø

Delprojekt - naturen i det agrare landskab

Udgangspunkt: systematiske, landsdækkende registreringer af arealanvendelsen:

- statistik over 'arealets benyttelse' siden 1861, mest på sogneniveau
- topografiske kortlægninger fra samme periode
- desuden enkelte ældre kilder:

1688 matriklen og Videnskabernes Selskabs Kort (ca. 1765 - 1800)

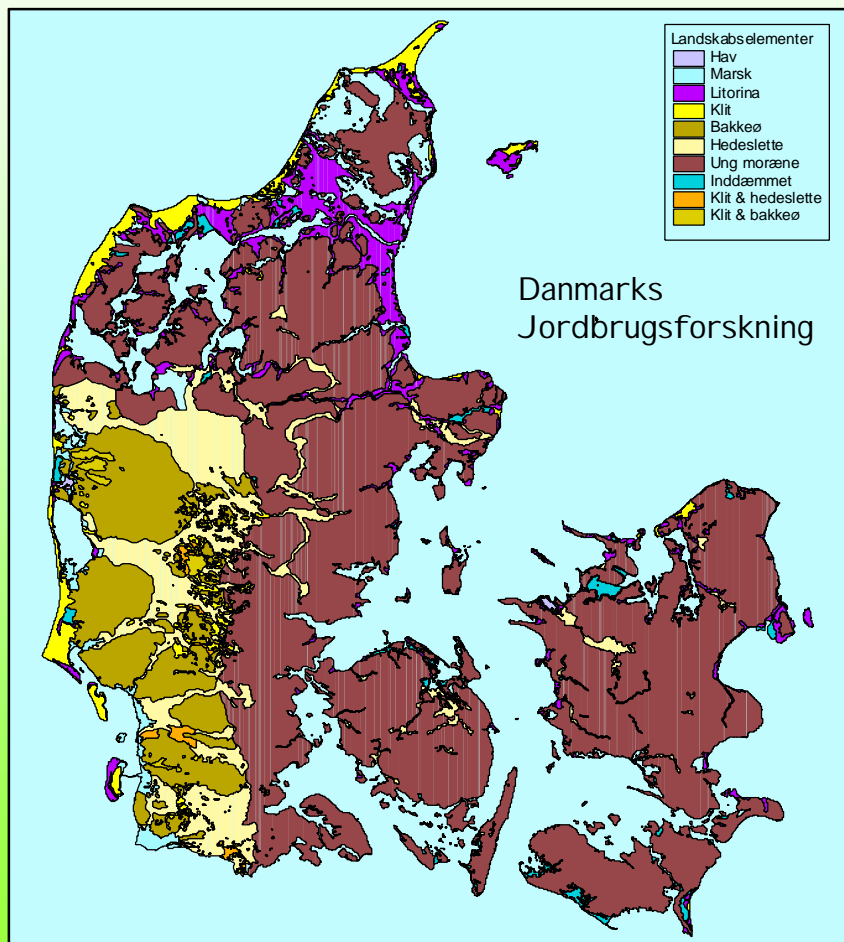

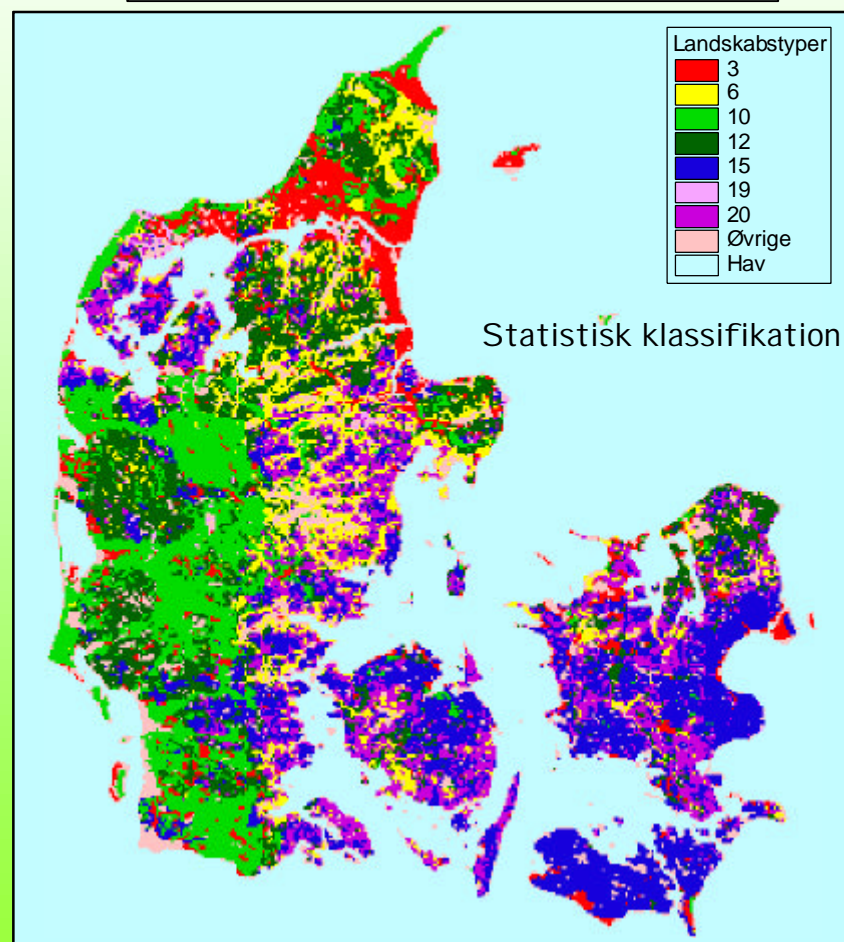
Regionalisering af Danmark 1

I nddeling ud fra fysisk-geografiske parametre

'Landskabslementer'

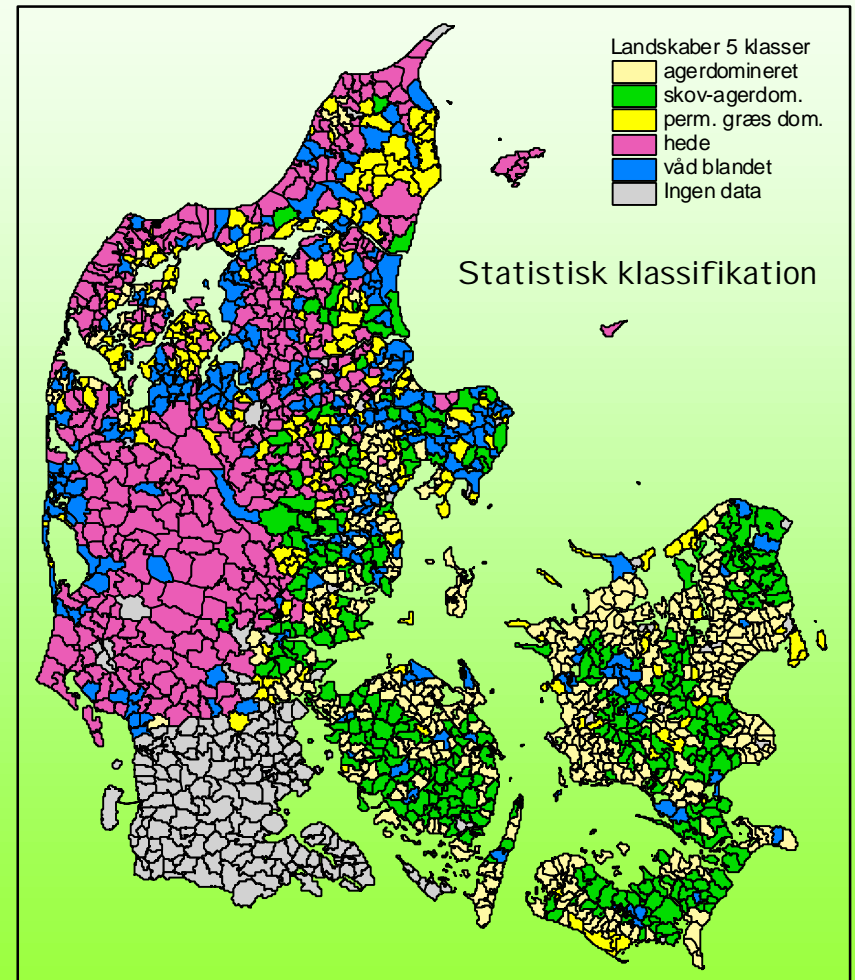
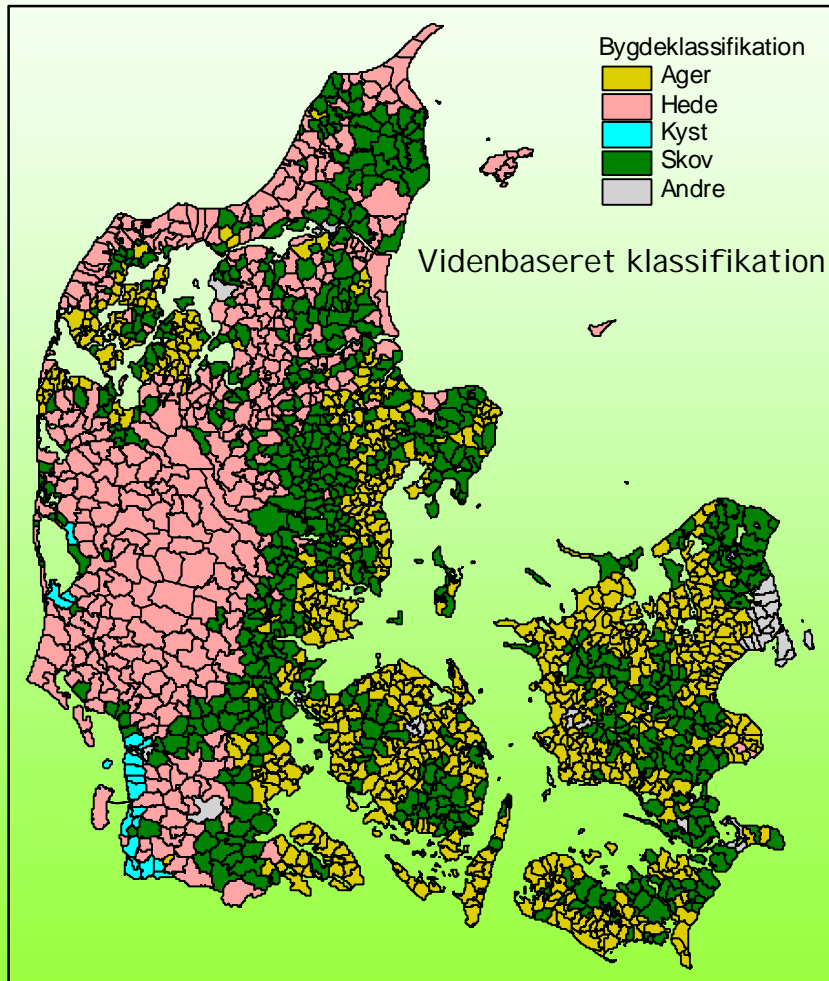

'Landskabstyper' (1km grid)

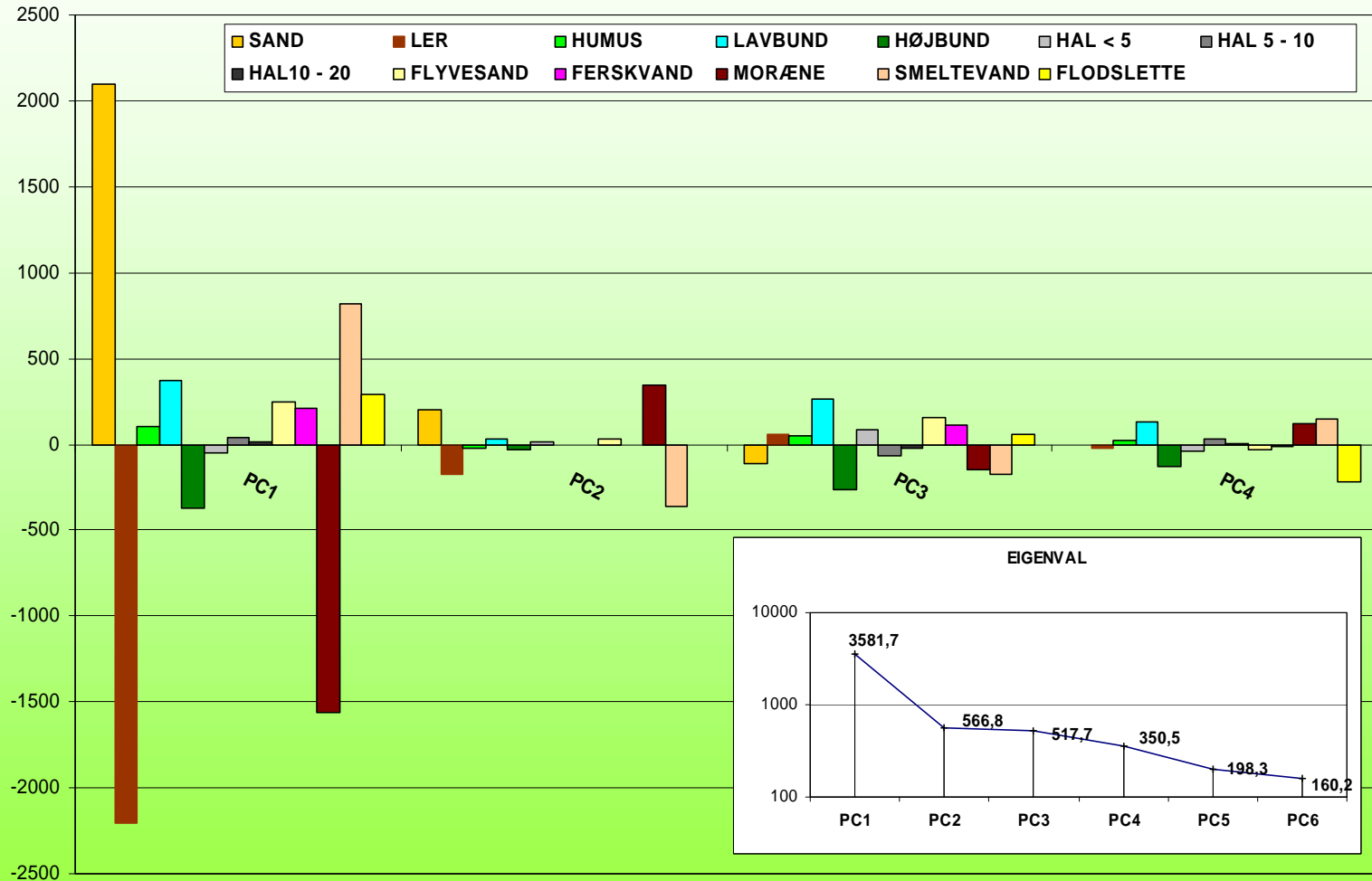
Regionalisering af Danmark 2

I nddeling ud fra arealanvendelsen (sogne)

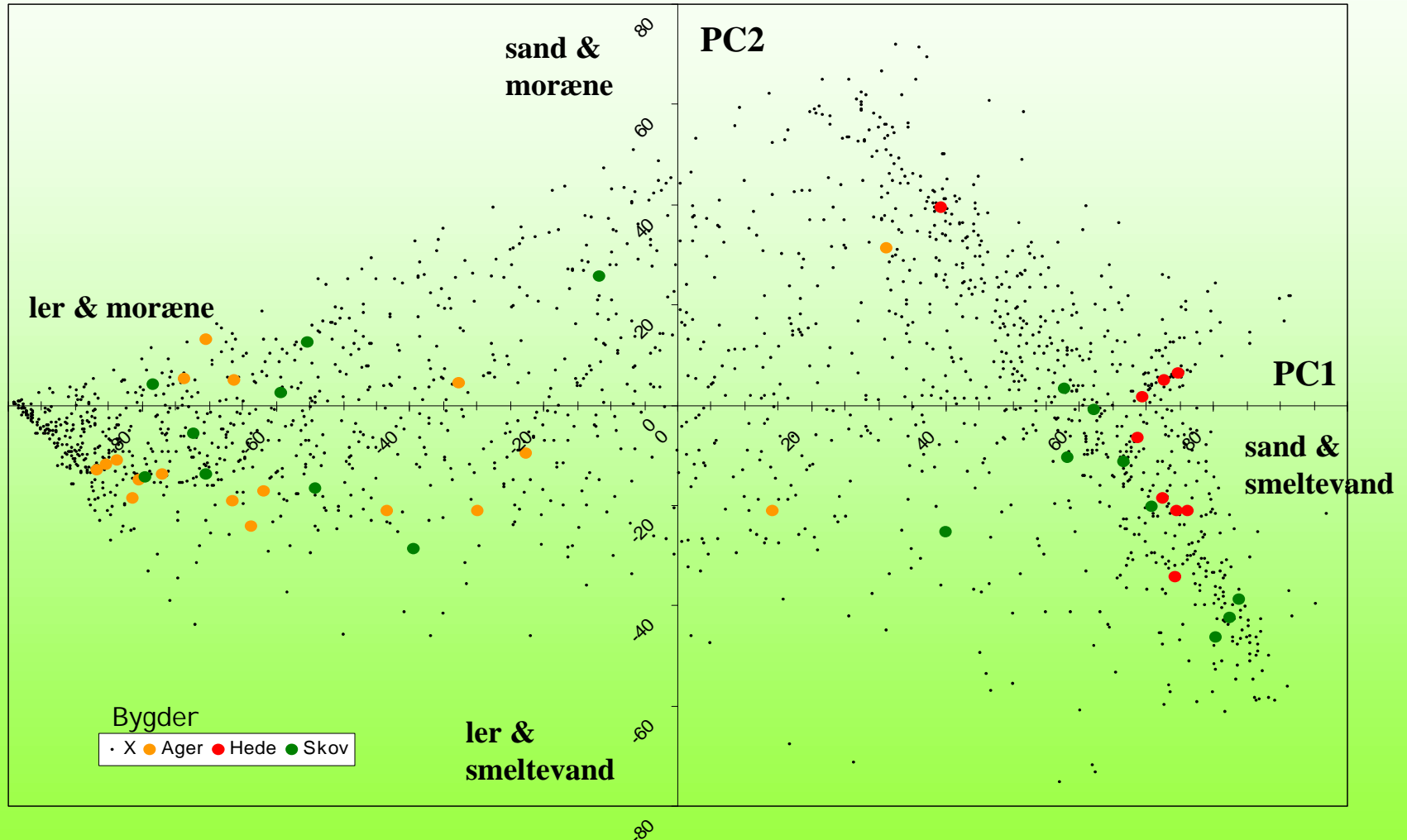
Regionalisering af Danmark 3

Naturgrundlaget = fysisk-geografiske parametre

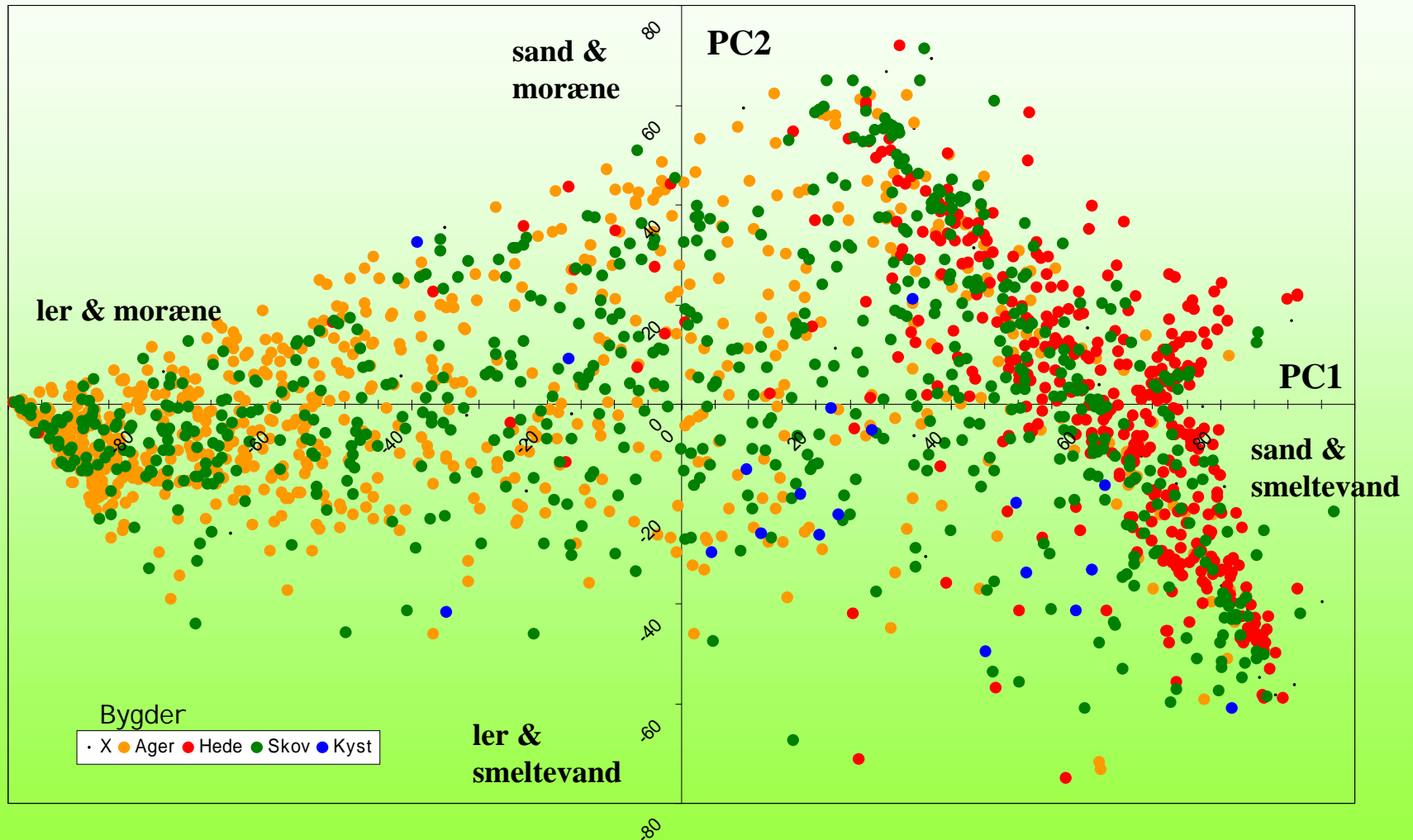
Regionalisering af Danmark 4

Agrar 2000 udvalgte sogne, fordeling i forhold til naturgrundlaget

Regionalisering af Danmark 5

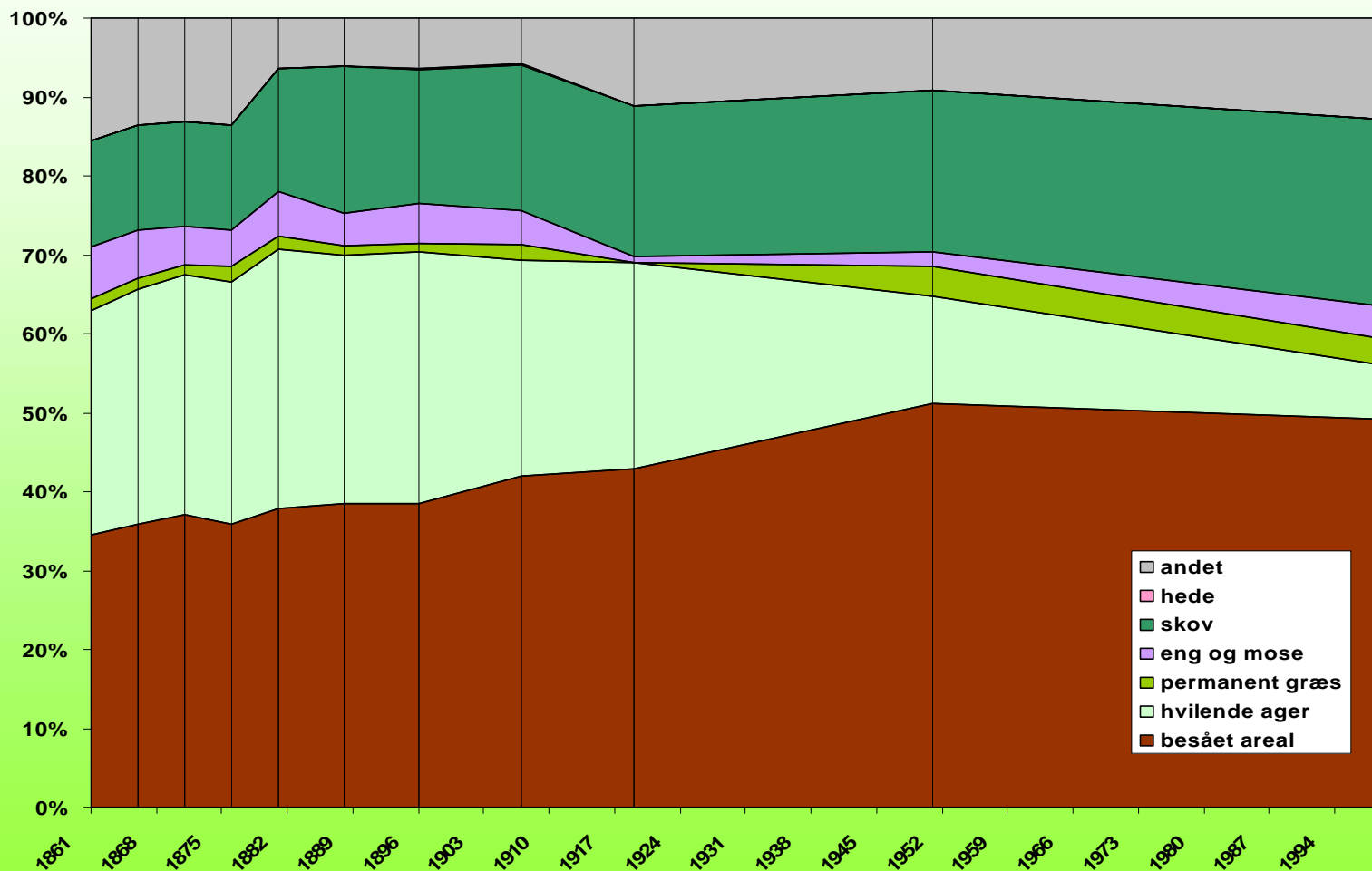
Alle landets sogne, fordeling i forhold til naturgrundlaget

Søoplande - arealanvendelse

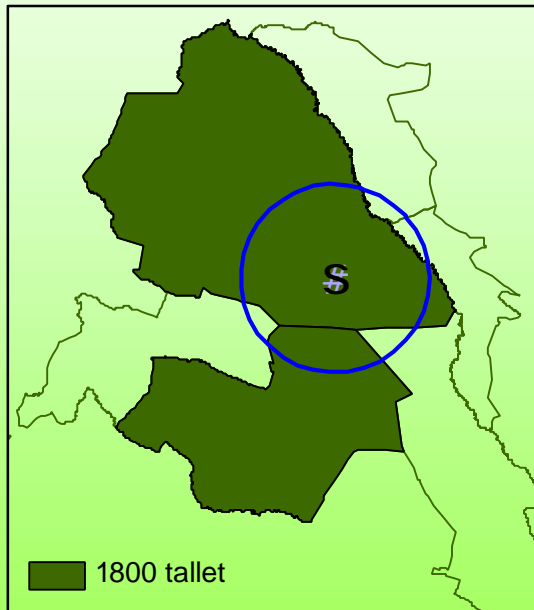
Eksempel: Avnsø 1861 - 1998

Søoplande - arealanvendelse

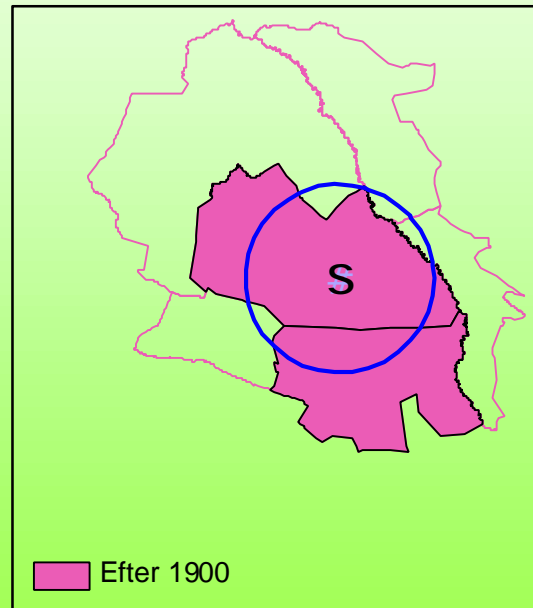
Datakvalitet ?

- ændring af sognegrænser
- ændrede arealklasser (landbrugsstatistik - økonomiske interesser!)

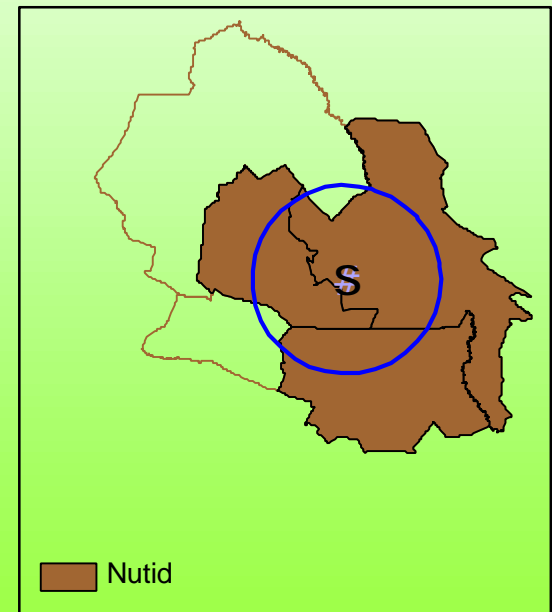

Haderup & Sunds sogne

Eksempel: Krag sø

Grove & I Iskov sogne

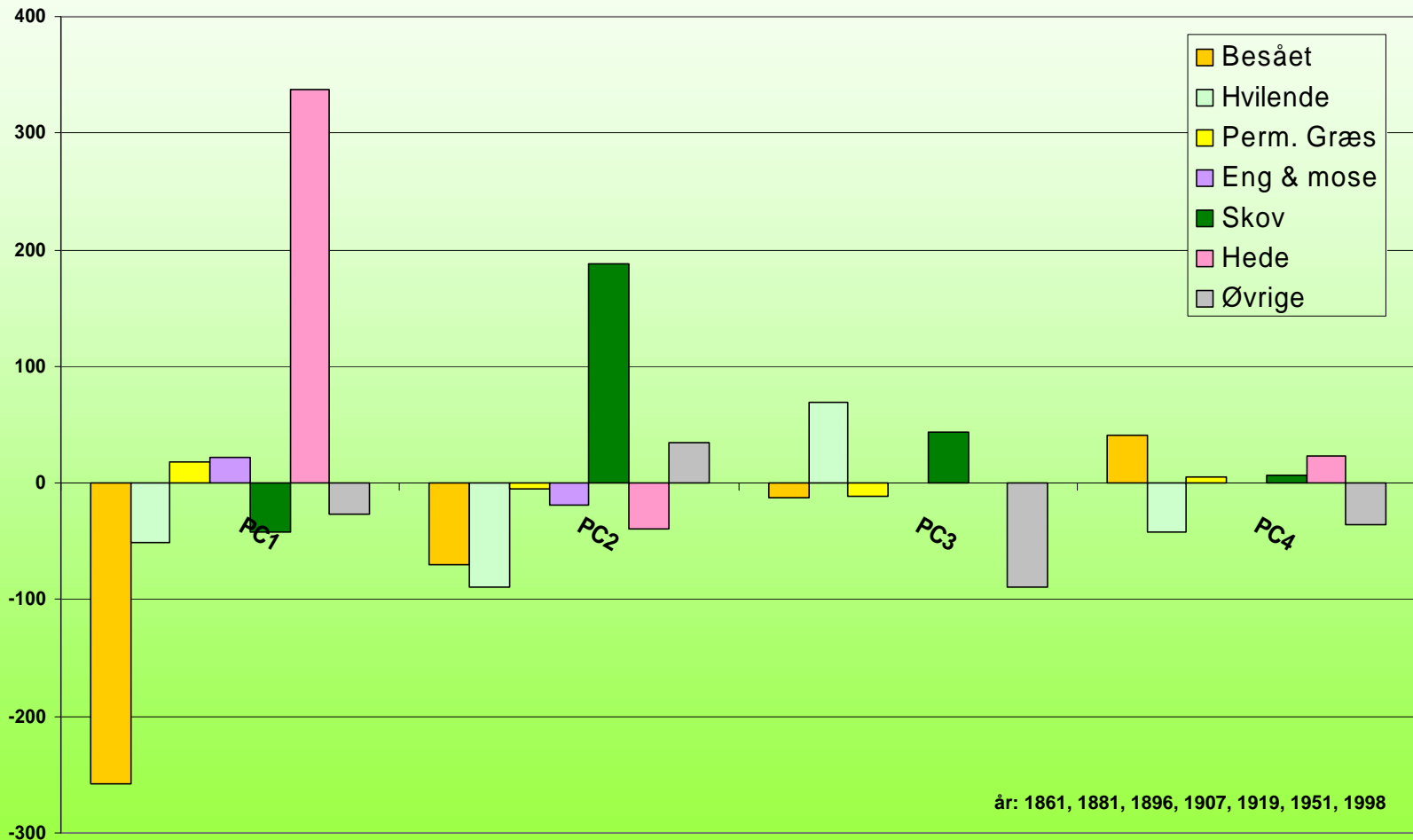
Grove, I Iskov & Karup sogne

Søoplande - faktoranalyse

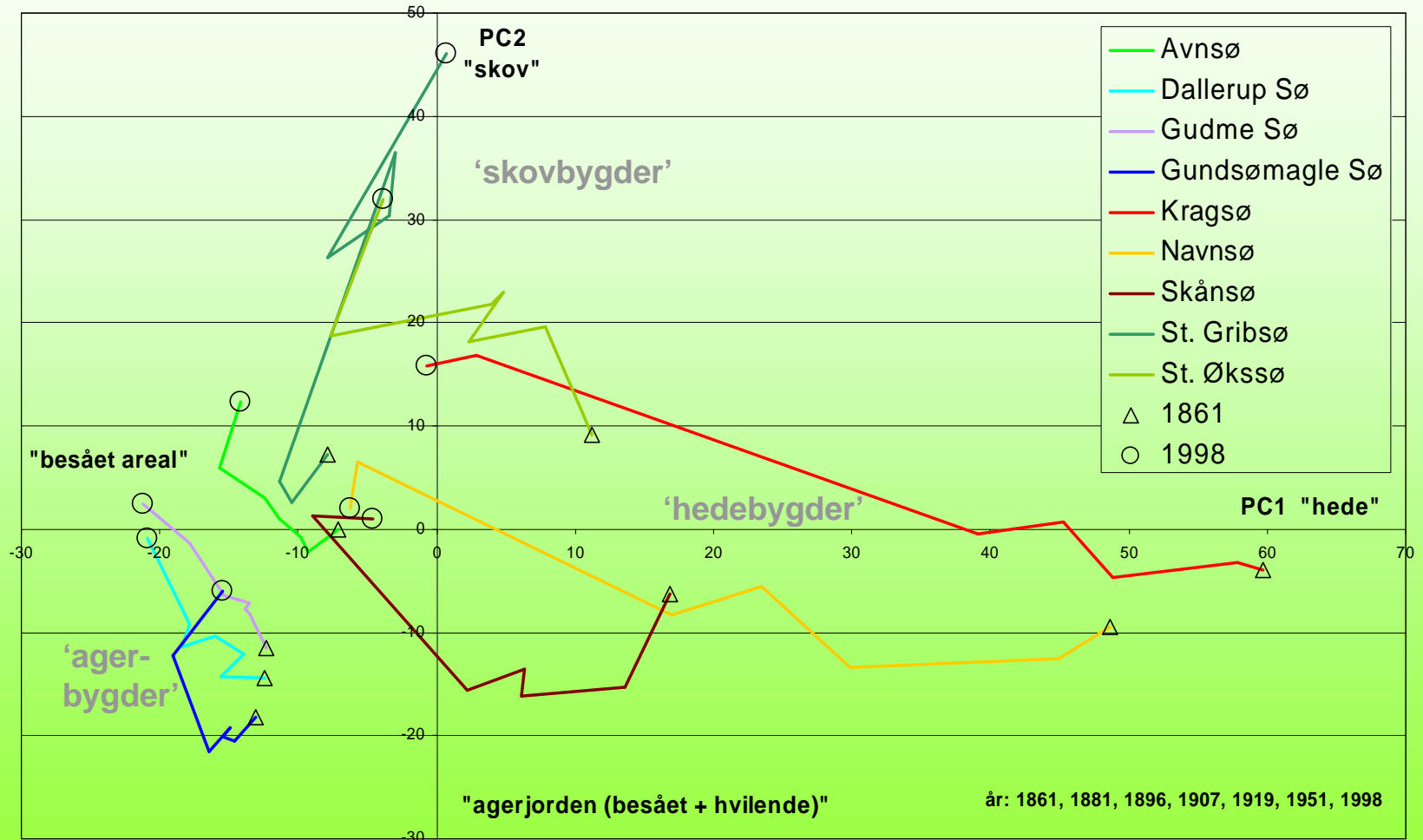
Findes der trends?

Ordination med hensyn til arealanvendelse 1861 - 1998

Søoplande - faktoranalyse

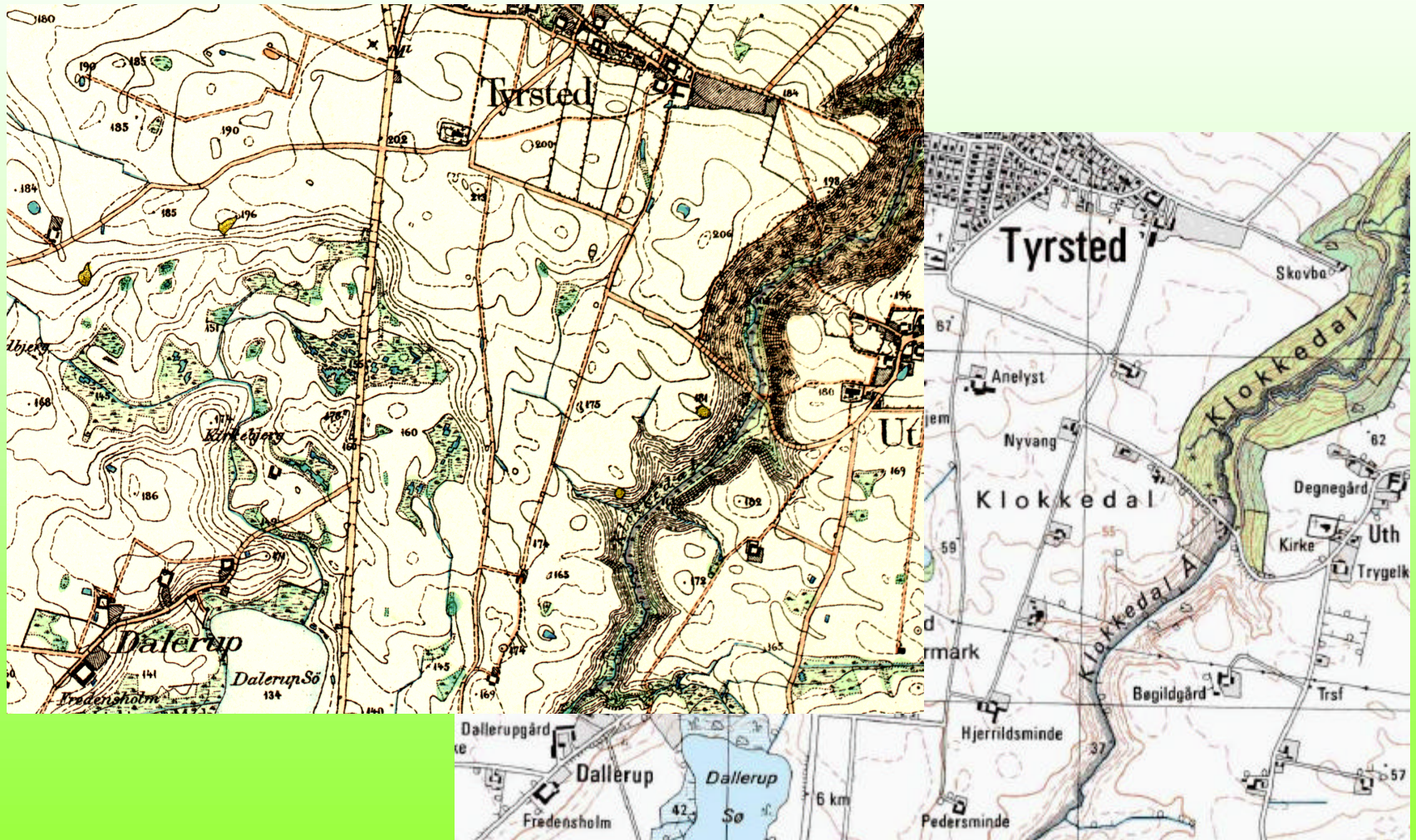
Udvikling i arealanvendelsen 1861 - 1998

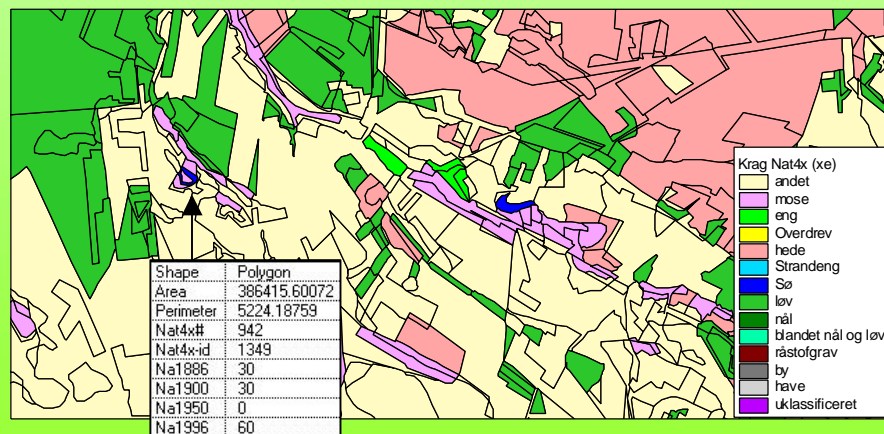
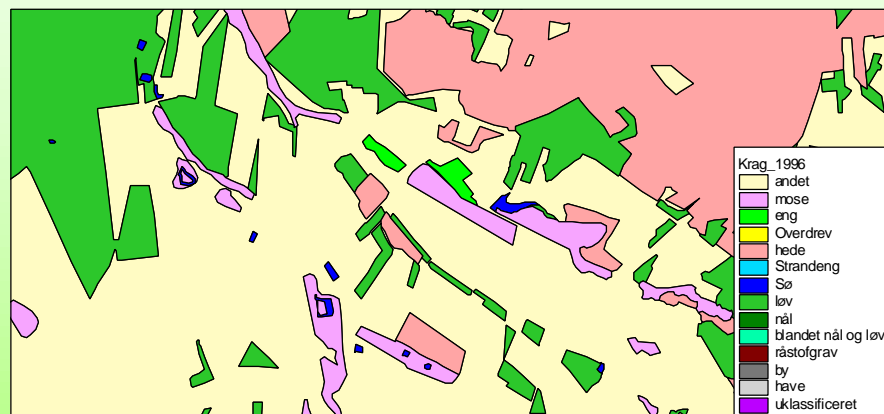
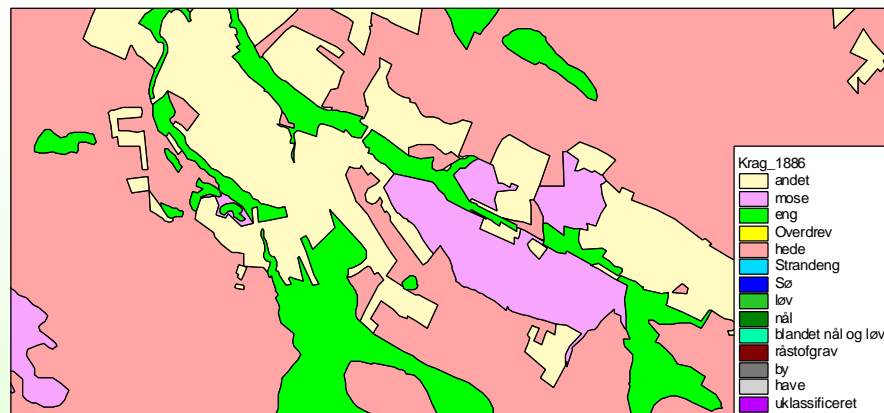
Kortanalyse

Topografiske kort fra omkring 1860 - 1910 - 1950 - 1990

Kortanalyse

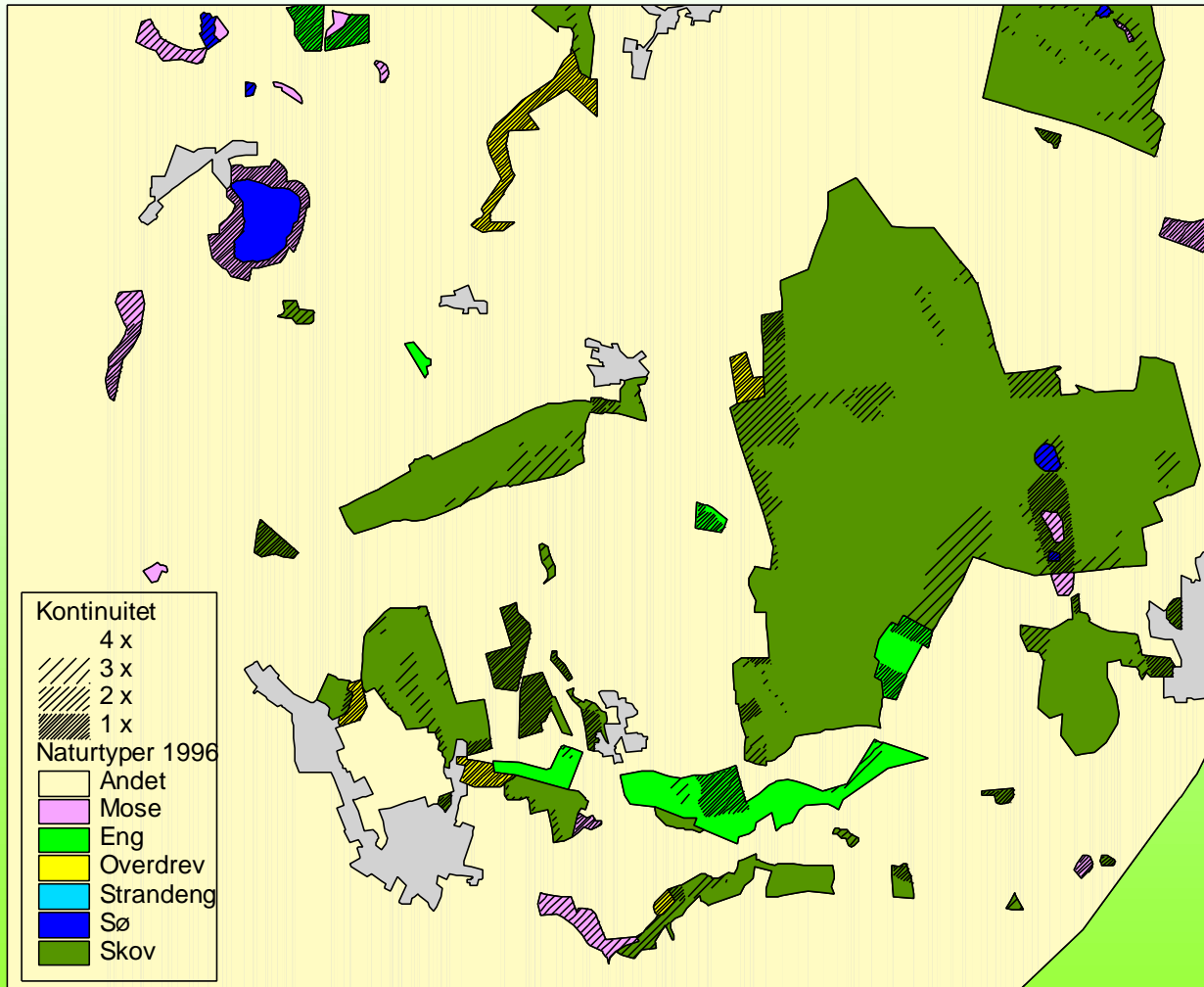
Krag Sø -
integreret kortdatabase

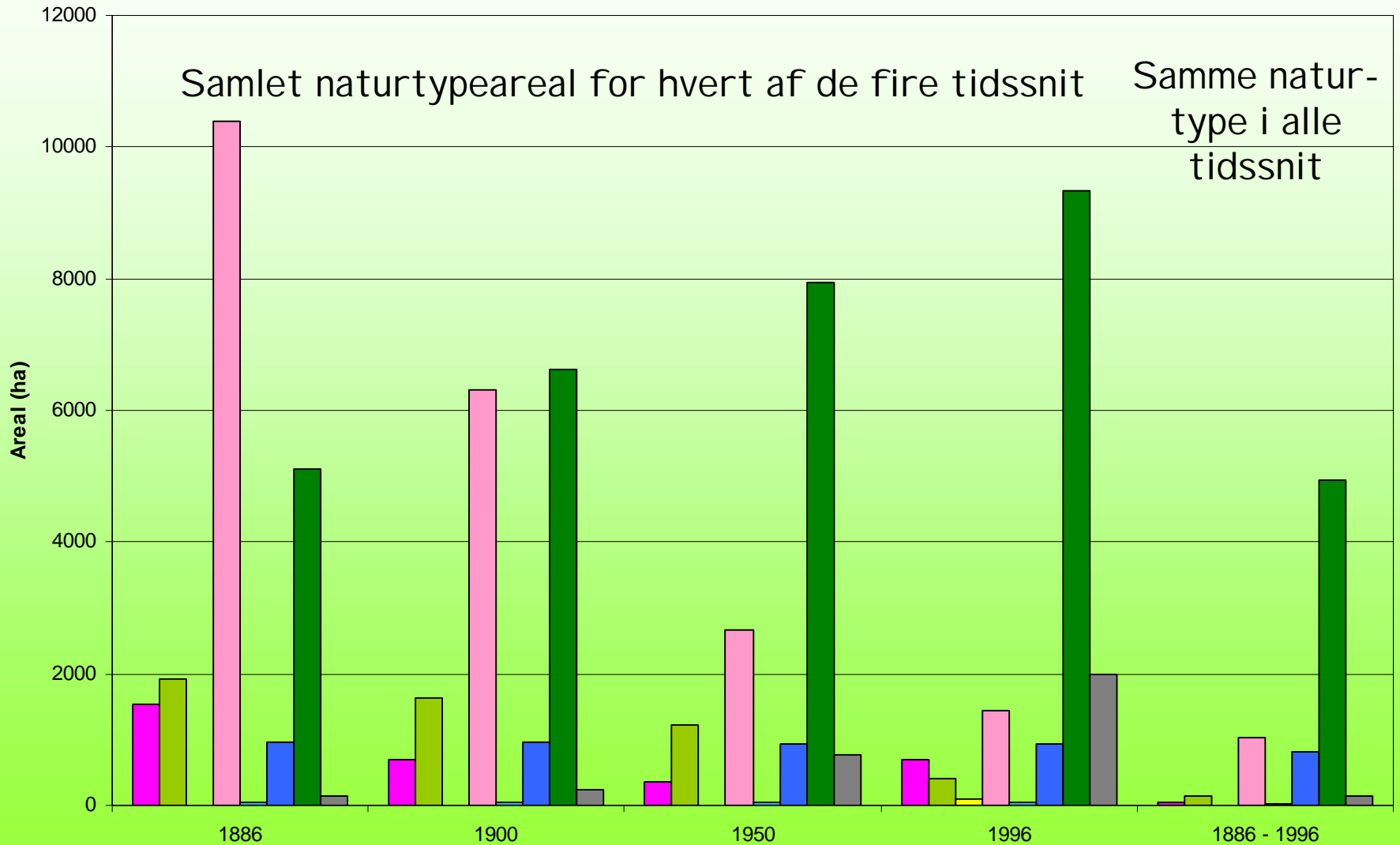
Landskabsdynamik

Dallerup Sø - naturtypernes kontinuitet 186x - 199x

Vedvarende landskabselementer

Mose Eng Overdrev Hede Strandeng Sø Skov By etc.

Metoder til kvantitative landskabsanalyser

- nationalt, regionalt og lokalt
- landskabsudvikling siden 1800-tallet
- sammenhæng naturgrundlag og arealanvendelse

Projekt finansieret af Forskningsstyrelsen, forskningsprogrammet 'Det Agrare Landskab i Danmark'